

1. ÜNİTE

**SÖZCÜKTE
ANLAM**

FİİLİMSİLER

KAZANIMLAR

SÖZCÜKTE ANLAM

T. 8.3.5 Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

T. 8.3.6 Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.

T. 8.2.5 Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.

FİİLİMSİLER

T. 8.3.9 Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar.

1. Ülkemizin en güzel değerlerinden biri olan Kaçkar Dağları'na çıkmak pek çok dağcının hayalidir. Kaçkar Dağları'na çıkmadan önce doğa harikası Karadeniz'in incisi Ayder Yaylası'ndan geçersiniz. Bu tırmanışı yaparken bazı zorluklarla karşılaşma ihtimaliniz çok yüksek. Basınçtan soğuğa, rüzgârdan sise kadar sürprizler sizi bekler. Saatler süren uzun bir yolculuktan sonra zirveye varırsınız. Karşınızdaki manzara her şeye değer.

III

Bu metindeki numaralanmış sözcüklerin anlam özellikleri aşağıdakilerden hangisinde doğru gösterilmiştir?

	Gerçek Anlam	Mecaz Anlam	Terim Anlam
A)	I ☒	II ☒	III ☒
B)	I ☒	II ☒	III ☒
C)	I ☐	II ☒	III ☒
D)	I ☐	II ☒	III ☒

2. Yazarken neyin eksik, neyin fazla olduğunu bilmeliyiz, gereken dengeyi kurmalıyız. Konuyu kafamızda oluşturmadan çalakalem yazmak, yanlışlara, yanılığara düşürür bizi.

Altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Onun hiç düşünmeden yaptığı işler, başına dert açıyor.
 B) Önüne getirilen rapor, rastgele hazırlanmış ve detayı olmayan bir çalışmaydı.
 C) Konuyu oldukça açık, anlaşılır ve akıcı anlatımla ele almıştır.
 D) Belli bir bakış açısına sahip olmayan yazarlar, okur tarafından genelde beğenilmiyor.

3. Aşağıda verilen 8 sözcüğün birer harfini değiştirerek yeni sözcükler oluşturunuz. Değiştirip yerine yazacağınız harfler

F Y V E M D Ö B T S karışık şekilde verilmiştir. Bu harflerin her biri bir sözcüğe aittir.

Bu nedenle her harfi sadece bir kere kullanacaksınız.

1 SERİN (D) E R İ N (Örnek)

2 HALAT

3 TARİH

4 RAKIM

5 TAVAN

6 KÖPÜK

7 ENDER

8 YAYIN

9 KAYAK

10 MAKAS (T) A K A S (Örnek)

Bu bilgilere göre E ve Ö harfi kaç numaralı sözcükten yeni bir sözcük türetmek için kullanılmalıdır?

A) 2 ve 3.

B) 4 ve 5.

C) 6 ve 7.

D) 8 ve 9.

- 4.
- Konuşmaların kesilmesinden sonra etrafa derin bir sessizlik çöktü.
 - Soluk soluğa kalan sporcu bulunduğu yere çöktü.
 - Evin tavanı çökünce içeridekiler çok korktu.
 - Toprak çökmesi nedeniyle verimli araziler kaybediliyor.

Bu cümlelerde geçen "çökmek" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisini karşılamamaktadır?

- A) Bulduğu düzeyden aşağı inmek
B) Çömelmek
C) Birdenbire oturmak
D) Basmak, yayılmak

5. Aşağıda bazı kelimelerin anlamları ve bu kelimelerin aynı anlamda kullanıldıkları cümleler verilmiştir. Bu kelimeleri cümlelerin içinden bularak bulmacanın satırlarına yazınız.

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							

ANLAMLAR

- Çizilerek meydana getirilmiş iz, hat.
- Vakit, zaman, çağ.
- Yumurtlayan veya yavru doğuran varlık.

CÜMLELER

- Rakamlara, çizgilere bağlı dikkatim onun derslerinde kelimelere kaymıştı.
- İçin ürperdiği demler beni an.
- Dişi bir parsın ela gözleri vardı.

Buna göre bulmacanın 3. sütununda yer alan harfler aşağıdakilerden hangisidir?

A)	Z	B)	D	C)	C	D)	H
	M		i		i		K
	Ş		Ş		Z		S

6. – Terim anlam; bir bilim, sanat, spor, edebiyat, ekonomi, meslek dalıyla ya da bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan sözcüklere. Örneğin “basınç, amper, atom” fizik bilimiyle ilgili terimlerdir.
- Gerçek anlam; sözcüğün sözlükteki ilk anlamı, sözcüğün söylendiğinde akla gelen, yaygın olarak kullanılan ilk anlamıdır. Örneğin “burun” denildiğinde akla gelen ilk anlam nefes alma organıdır.
- Mecaz anlam, bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamdır. Örneğin “Bu sözler ona ağır geldi.” cümlesinde “ağır” sözcüğü “kırıcı, insanın gücüne giden” anlamında, mecaz anlamda kullanılmıştır.

Aşağıdaki cümlelerde bu üç anlam özelliğini örnekleyen sözcükler altı çizilerek belirtilmiştir.

- Bu ince davranışınız herkesi etkiledi.
- Havalar ısınınca her taraf şenlendi.
- Ek almamış hâldeki sözcüklere kök denir.

Buna göre numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin anlam özelliği aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Gerçek Anlam	Mecaz Anlam	Terim Anlam
A)	I	II	III
B)	II	III	I
C)	II	I	III
D)	III	II	I

7.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
I									
II									
III									
IV									

Bu bulmacayı yukarıdaki metinde geçen ve anlamları aşağıda belirtilen sözcükleri bularak çözünüz.

- I. Sevilen, güvenilen, yakın arkadaş, iyi anlaşılın kimse.
- II. Kültürlü, okumuş, görgülü, ileri düşünceli kişi.
- III. İnsanların düşündükleri ve duygularını bildirmek için kelimelerle ve işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan.
- IV. Ciltsiz veya ciltless olarak bir araya getirilmiş, basit ve yazılı kâğıt yapraklarının bütünü.

Buna göre bulmacanın 5. sütununda yer alan harfler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A)

S
A
D
T

B)

A
İ
Y
T

C)

T
Y
İ
A

D)

A
D
A
S

1.

Dilimizde “ağız” sözcüğüyle oluşturulmuş birçok deyim vardır. Örneğin, hiçbir şey söylememek anlamında ağız açmamak; I
konu dışı, gereksiz sözler söylemek anlamında ağız kalabalığı etmek; yapamayacağı bir işi yapacakmış gibi konuşmak
II
anlamında ağız satmak; başkasının ağızıyla konuşmak anlamında ağız değiştirmek deyimleri kullanılmıştır.
III IV

Bu metindeki numaralanmış deyimlerden hangisinin açıklaması yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

2. Yakın çevremizdeki birçok kişi hakkında çok değişik iddialarla karşılaşırız bazen. Bu iddiaların içini doldurmak, iddia sahiplerinin topluma karşı bir görevi olmalıdır ki içi boş iddialarla zihinler meşgul olmasın.

Bu parçada geçen “iddiaların içini doldurmak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözü edilen iddiaları, ele avuca gelir verilerle kanıtlamak
B) İddialarına tüm toplumdan destek beklemek
C) Düşüncelerini başka insanların görüşlerine sunmak
D) Hakkında iddia ortaya atılan kişiyi toplumla yüzleştirmek

3.

Onun kılı kırk yaran titizliğinin yanında çok güzel yönleri de vardır. Dost canlısıdır, gerçi sağı solu pek belli olmaz ama güzel
I II III
insandır. Kimsenin dedikodusunu yapmaz, herkesin yüzüne karşı doğra doğra konuşur, özü sözü bir insandır.
IV

Bu metindeki numaralanmış sözlerle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) I. söz: Aşırı bir şekilde, çok fazla B) II. söz: Samimi davranan, seven
C) III. söz: Ne yapacağı önceden kestirilemeyen D) IV. söz: Samimi bir şekilde, dostça konuşan

4.

Halkımız günlük konuşmalarında, insana özgü birçok durumu, “el” sözcüğüyle kurulan sözsel bağdaştırmalarla anlatmıştır. Söz gelimi, başkasından para ister durumda olmak anlamında el açmak; bir sanatı öğrenmiş olan çırağın, kendi başına iş
I
yapabilmek için ustasından izin alması anlamında el almak; bir şeyi sahiplenmek anlamında el basmak; yapmakta olduğu
II III
bir işi yapmaktan vazgeçmek anlamında el çekmek deyimlerini kullanmıştır.
IV

Bu metindeki numaralanmış deyimlerin hangisinin açıklaması yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

5. Aşağıdaki grafikte "ince" sözcüğünün bazı anlamları ve 8 A sınıfında sözcüğü bu anlamda kullanan öğrencilerin oranları gösterilmiştir.

Grafikte "ince" sözcüğü ile ilgili dört öğrencinin kurduğu cümleler aşağıda verilmiştir:

- I. Bu gülümseyişte, herkesin hemen seçemeyeceği bir ince alay gizli.
- II. Köyün girişinde karşımıza ince bir minare çıktı.
- III. Eve gelen temizlikçi ince bir temizlik yaptı.
- IV. Hiçbir hareket bu gülüş kadar belirsiz ve ince değildir.

Buna göre numaralanmış cümlelerden hangileri sırası ile en az ve en çok oranları ifade eden dilime giren öğrenciler tarafından söylenmiştir?

A) I ve II.

B) III ve I.

C) II ve III.

D) I ve IV.

6. "Kuru" sözcüğünün bazı anlamları aşağıda verilmiştir.

- Suyu, nemi olmayan, yaş ve nemli karşıtı.
- Daha sonra kullanılmak için kurutulmuş, taze ve yeşil karşıtı.
- Akıcı olmayan, duygudan yoksun.
- Katıksız, yanında başka bir şey olmayan.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde sözcüğün yukarıdaki anlamlarının dışında bir anlamı kullanılmıştır?

- A) Çiçek açmaz kuru bir ağaç, ötmeyi unutmuş bir kuş mu oldum?
- B) Yaprakları kuruydu fakat gövdesi tamamıyla siyah ve yaştı.
- C) Kuru bir çay ile karnını doyurmaya çalışıyor.
- D) Evlerin önüne kuru meşe dallarıyla örtülü çardak yapmışlar.

7. İnternette, tdk.gov.tr adresinde yer alan “Güncel Türkçe Sözlük”te “yüksek” sözcüğünü arayan 8. sınıf öğrencisi Ahmet’in karşısına aşağıdaki açıklama çıkmıştır:

Yüksek, (sıfat):

1. Altı ile üstü arasındaki uzaklık çok olan, olarak karşıtı.
2. Güçlü, şiddetli.
3. Derece ve makamı bakımından üstün.
4. Normal değerlerin üstünde olan.

Sözcüğün yukarıda verilen anlamlarını içeren cümleler, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1. Yüksekten avluya açılmış iki pencereden aydınlık alıyordu.
2. Yüksek kurul bu konudaki kavramı açıklayacak.
3. Varlığın bu yüksek gururu anlar.
4. Yüksek sosyete buraya ilgi gösteriyor.
- B) 1. Mekik dokuduğu yüksek bez tezgâhından kalktı.
2. Yüksek basınç, yüksek gerilim hakkında konuştuk.
3. Yüksek kurul, bu konuyu görüşmek için toplandı.
4. Türk milletinin karakteri yüksektir.
- C) 1. Yüksek yüksek tepeleri aş da gel diyerek.
2. Yüksek bir yerden bize seslendi.
3. Küçüklüğünden beri gözü yükseklerdeydi.
4. Arkadaşlarına göre yüksek bir puan almıştı.
- D) 1. Yüksek bir yerden atlayınca ayağı kırıldı.
2. Diplomasını yüksek mühendis olarak aldı.
3. Tehlikeli olduğu için yüksek hızlı gitmiyordu.
4. Yüksek hızlı tren ile seyahat ediyordu.
8. Aslında benim çok âdetim (alışkanlığım) değildir, imzalanmış (işaretlenmiş) kitapların sayfalarına notlar yazmam. Yüksel’in öykülerini sırasıyla (belli bir düzenle) değil, bir o kitaptan bir bu kitaptan okuyorum. Renkli kalemlerle durmadan kısa notlar yazıyorum. Sanki (güya) daha önce bu durumu eleştiren ben değilim!

Bu metindeki numaralanmış sözlerin hangisi ayraç içinde verilen açıklamayla anlamca uyuşmamaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde karşıt kavramlar bir arada kullanılmıştır?

- A) Gönül verdim bir keremsiz zalime
Kendini benden sakınır oldu
- B) Boz bulanık seller gibi çağlarım
Onun için ben ah edip ağlarım
- C) Saçlarındaydı bütün tılsımı gecenin
Yıldızlar altında, ay yanaklarındaydı senin
- D) Yalancı mala kıymaz, gerçek can verir tınmaz
Yalan ile gerçeği beraber tutmayanlar

2. Kitap tanıtımlarında kitapları kavanoza benzetirim. Dıştan baktığınızda kitabın içinde ne olduğunu görürsünüz ama unutmayın, kavanozu açıp içindekini tatmadan onun tadını anlayamazsınız.

Bu metindeki altı çizili ifadeyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitabın yazarı hakkında bilgi toplamak
- B) Kitabı okuyup güzelliklerini algılamak
- C) Kitabın tanıtım yazılarını okumak
- D) Kitap hakkında bilgi toplamak

3. Aşağıdaki bulmacada bazı sözcükler yukarıdan aşağıya, soldan sağa yazılmıştır.

K	A	S	T	A	Z	E
I	R	M	A	K	T	E
S	A	L	A	T	A	M
A	Ç	I	M	D	A	R

Buna göre altı çizili kelimelerden hangisinin zıt anlamı bu bulmacada yoktur?

- A) İleride karşınıza geniş bir yol çıkacak.
- B) Elinde kalın ve uzun bir sopa vardı.
- C) Bu sıcak havalar bizi etkiledi.
- D) Önündeki bayat ekmeği bana uzattı.

4.

Sözcük	Eş anlamısı
kuvvet	☐ _ _ _
doğa	☐ _ _ _ _ _
şehir	☐ _ _ _
cevap	☐ _ _ _ _
yöntem	☐ _ _ _ _ _

Bu tablodaki kelimelerin eş anlamlarını bulduktan sonra boş karelerin içerisine yazılan harfler yukarıdan aşağıya sırasıyla dizildiğinde aşağıdakilerden hangisi oluşur?

- A) GANIT
- B) TINAG
- C) TÇMTI
- D) GTKYM

5.

(Soldan sağa - yukarıdan aşağıya)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
a	R	Ü	Z	G	Â	R	G	Ü	L	Ü	I
b	İ	Z	M	E	D	E	N	İ	Y	E	T
c	Z	Ü	M	O	T	S	G	E	N	Ç	I
d	İ	L	L	A	K	İ	B	İ	L	İ	R
e	K	D	Ü	Ş	Ü	N	C	E	A	B	L
f		M	E	S	A	İ	D	E	Y	O	K

Bu bulmacadaki bazı sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir. Bu sözcükleri, bulmacadan anlamlarına göre belirleyiniz.

- I. Etkilenme, çağrışım veya doğmayla akla gelen yaratıcı duygu, düşünce, ilham.
- II. Uzay ve zamanın ötesinde, öznenin dışında, kendiliğinden var olan, duyularla değil, yalnızca ruhen algılanabilen asıl gerçeklik, mütalaa, fikir.
- III. Bir ülkenin, bir toplumun, maddi ve manevi varlıklarının, fikir, sanat, çalışmalarıyla ilgili niteliklerin tümü.
- IV. Çalışma, emek.

Bu sözcüklerin ilk harfleri yukarıdaki numaralanmış anlamlara göre sıralandığında aşağıdakilerden hangisi oluşur?

A)

U
K
D
E

B)

E
D
M
M

C)

D
E
U
K

D)

K
U
D
E

6. Aşağıda "keskin" sözcüğünün çeşitli anlamları ve bunların – karışık olarak – örneklendiği cümleler verilmiştir.

ANLAMLAR	
I.	Çok kesici, iyi kesen.
II.	Tiz (ses).
III.	Kırcı, incitici.
IV.	Etkili, sert.

ÖRNEK CÜMLELER

- ★ Güneşten yanmış yüzü, derin çizgilerle doluydu.
- ▲ En yakın dostlarının bile kusurlarını keskin bir dille yüzlerine vurmuş.
- Sonunda keskin bir taşı testere gibi kullanarak ipi incelte incelte koparacak.
- Bir kadın sesiydi bu, ince ve keskin, dikkati hemen çeken ve bırakmayan bir ses.

Buna göre, anlamlar ile örnek cümlelerin doğru eşleştirilmesi aşağıdakilerden hangisidir?

	I.	II.	III.	IV.
A)	●	▲	★	■
B)	■	●	▲	★
C)	●	■	▲	★
D)	▲	●	★	■

7. Aşağıdaki kutuda numaralanmış sözcüklerin eş anlamlılarını bularak çengel bulmacayı çözünüz.

1 cevap 2 nesnel 3 kıymet 4 ilgi
5 mazeret 6 kaygı 7 temiz 8 örnek

1
7
4
6
8
5
2
a
3
b
c
d

ANAHTAR

a b c d

Renkli kutularda yer alan harfler sırasıyla "ANAHTAR" bölümüne yerleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi oluşur?

A) NAMI

B) AJNİ

C) BİNA

D) İLAN

8. (I) Dünyada örneği bulunmayan bir sözlük... (II) Bu sözlükte çoğunluğu şairler, öykücüler, romancılar, eleştirmenler, tiyatrocular olmak üzere, dört yüzü aşkın aydın yer alıyor. (III) Yaşamlarıyla değil bir eleştirmenin elli yıl boyunca yaptığı değerlendirmeler denemeler, incelemeler... (IV) Her zaman elinizin altında olmasını isteyeceğiniz benzersiz bir başvuru kitabı.

Bu metinde numaralanmış cümlelerde geçen altı çizili sözlerden hangileri anlamca birbirine yakındır?

A) I ve III.

B) I ve IV.

C) II ve III.

D) III ve IV.

1. Aşağıdaki grafikte, altı çizili sözcüklerin hangi anlamda kullanıldıkları gösterilmiştir.

Numaralarla belirtilen kesişim noktalarının hangisinde eşleştirme yanlış yapılmıştır?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.
2. Yaşadığım yöreler, şiirimi büyük oranda etkiledi. Yaşananı sıcaklığı sıcaklığına şiirime taşıırken geçmişe göndermeler yapmayı da unutmadım.
- Bu metinde geçen “yaşananı sıcaklığı sıcaklığına taşımak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?**
- A) Gelişen olayları çalıştığı gazeteye anında bildirmek için uğraşıyordu.
 B) Bu olayın bu kadar sarsıcı ve dehşet verici sonuçlarının olacağını kestiremedik.
 C) Romanlarında köy yaşantısının basit ilişkilerini çarpıcı bir şekilde anlatmış.
 D) Yaşananları hareketli bir şekilde anlatıyor, yerinde duramıyordu.

- 3.

	K	T	O	P	R	A	K	K
H	A	O	T	O	P	A	R	K
I	K	P	İ	Y	A	N	O	Ç
Z	A	M	A	N	L	A	M	A
L	Ü	L	E	B	U	R	G	A
I	L	I	K	D	O	S	T	

Aşağıdaki altı çizili kelimelerden hangisinin zıt (karşıt) anlamlısı bu bulmacada yoktur?

- A) Önümüzde büyük bir engel var. B) Akıllı düşman akılsız dosttan iyidir.
 C) Merdivenleri yavaş yavaş çıktı. D) Çalışkan insanlar planlı çalışırlar.
4. Ömer Seyfettin, en küçük bir vesileden bile birbirinden üstün hikâyeler yazardı. Onu otuz altı yaşında kaybettik. Gençlik yaşına rağmen dalları, meyvelerinin ağırlığı ile esneyip sarkmış bir ağaçtı. Gür bir yıldırım onu yere serdi.
- Bu metinde geçen “dalları meyvelerinin ağırlığı ile esneyip sarkmış bir ağaç” sözünün metne kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Hayatın bütün ağırlığını ve acılarını omuzlarında hissetmek B) Kısacık bir ömre çok sayıda yapıt sığdırmış olmak
 C) Kendini başkalarının yazdığı kitapları okumaya adanmak D) Aydınların anlayabileceği eserler kaleme almak

5.

Bazı büyük kentlerde sözcükler değişik anlamlarla kullanılıyor. Bunların sebeplerini izah etmek o kadar kolay değil.

Bazı sözcükler ise daha yavaş söyleniyor.

Bu metinde numaralanmış sözcüklerden;

- I. sözcüğün eş anlamlısı,
- II. sözcüğün eş anlamlısı,
- III. sözcüğün zıt anlamlısı,
- IV. sözcüğün zıt anlamlısı

bulunarak aşağıdaki bulmacaya yerleştirilecektir.

	D	E	F	G	H	I	İ	J	K
1									
2									
3									
4									

Buna göre G sütununda yer alacak harfler aşağıdakilerden hangisidir?

A)

I
K
O
Z

B)

L
I
Z
I

C)

R
L
R
L

D)

L
I
O
Z

6. Edebî metinler insanların iç dünyasında zevk uyandırmak ve onları etkilemek için ortaya konulan yazılardır. Şairler ve yazarlar bu etkiyi gerçekleştirmek için kelimeler üzerine yoğun ve derin anlamlar yükler, kimi şekil açısından bunu yakalamak ister kimi de anlatım açısından ...

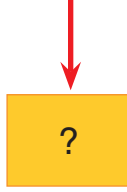
Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki altı çizili sözlerden birinin anlamını içerir?

- A) Konu
- B) Biçimsel özellik
- C) Az sözle çok şey anlatmak
- D) Akıcılık

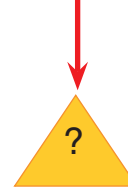

7.

Bir sözcüğün herkesçe bilinen, söylendiğinde akla gelen ilk anlama, temel (gerçek) anlam denir. "Sert" sözcüğünü gerçek anlamı ile cümlede kullanalım.

Bir sözcüğün temel anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama mecaz anlam denir. "Ağır" sözcüğünü mecaz anlamıyla bir cümlede kullanalım.

Buna göre soru işareti (?) ile belirtilen yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Okul müdürü öğrencileri sert bir dille uyarıyordu.
B) Otobüs sert viraja girince birden savurdu.
C) Sert elmayı dişleyince damağında bir ağrı hissetti.
D) O kadar efendi birisiydi ki kimseye karşı sert hareket yaptığını görmedim.

- Ağır çimento torbasını taşıırken belini incitmişti.
Kurşun, ağır bir madendir, bunu bilmeyen yoktur.
Babasının verdiği bu ağır görevi bile kolaylıkla yaptı.
Sırtındaki ağır yükü merdivenleri çıkmaya çalışıyordu.

8.

GEÇMİŞLE GELECEK

(1) İnsanoğlu ya geçmişi düşünür ya gelecekçi. (2) Geçmiş düşünür çünkü geçmişte iyi günleri vardır, iyi anıları vardır, anılarından kopamaz. (3) Bir türlü geçmişin özleminden kendini kurtaramaz. Geleceği düşünür çünkü gelecekte her şey iyi olacaktır, elde edemediklerine ulaşacaktır, daha iyi, daha güzel günlere kavuşacaktır. Ya geçmiş ya da gelecek. Peki, içinde bulunduğumuz zaman parçası? En önemli olan bu değil mi? Ne yaparsak hepsi bu anki davranışımıza bağlı. Geçmiş de bu, gelecek de. Bugünü kendi hâline bırakır, geçmiş ve gelecek düşlerine dalarsak ne geçmişimiz iyi olur, ne geleceğimiz...

Einstein (Aynştayn), "Geleceği hiç düşünmem çünkü hemencecik gelir." diyor. "Geleceği düşüneneğime içinde bulunduğum anı yaşarım." Büyük adamların başarısı bu yüzden. Geçmiş, geleceği bir yana atmalarından, o anı bütün güçleriyle yaşamalarından... (4) Mademki şu anda yaşıyoruz, çalışabiliyoruz, kendimizi duyuyoruz, öyleyse bu andan iyice yararlanmalıyız.

Oktay AKBAL (Konumuz Edebiyat)

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcükler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 1. cümledeki "geçmiş" ve "gelecek" sözcükleri karşıt kavramlardır.
B) 2. cümledeki "kopamaz" mecaz anlamlıdır.
C) 3. cümledeki "kurtaramaz" sözcüğü mecaz anlamlıdır.
D) 4. cümledeki "yaşıyoruz" sözcüğü mecaz anlamlıdır.

9. Türkçe dersinde 8 B sınıfı öğrencilerine aşağıdaki cümlelerde verilen altı çizili sözcüklerin anlam özellikleri sorulmuş:

I. Dergide okuduğum en taze haber hâlâ yirmi beş, otuz günlüktü.

II. Öğretmen: “1/2 kesrinin payı 1 sayıdır.” dedi.

I. cümledeki altı çizili sözcük için öğrencilerin;

%30'u “gerçek anlamlı”,

%55'i “mecaz” anlamlı,

%15'i terim anlamlı cevabını vermiştir.

II. cümledeki altı çizili sözcük için öğrencilerin;

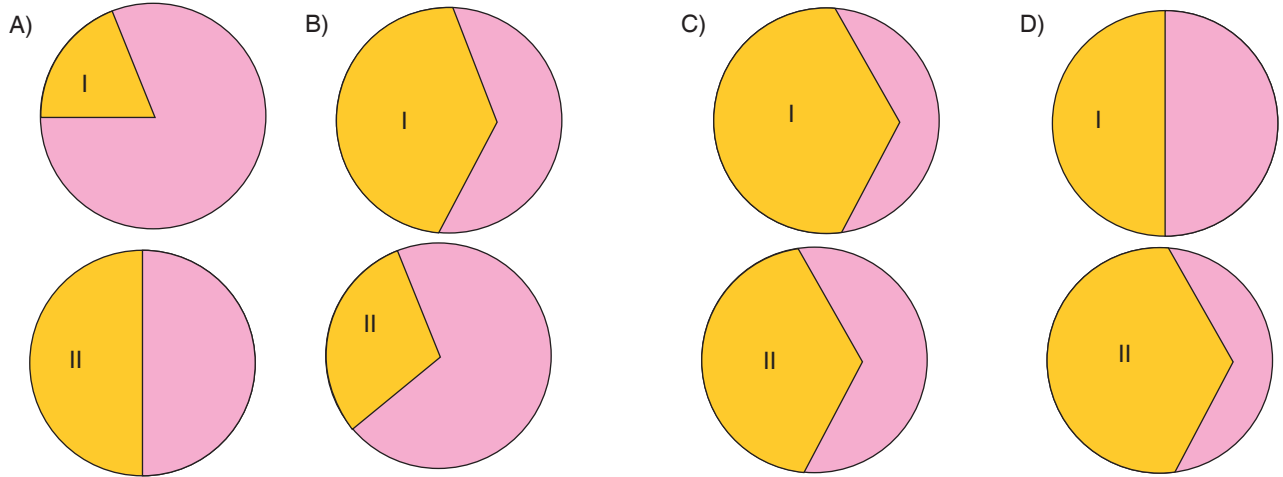
%40'ı “gerçek anlamlı”,

%35'i “mecaz anlamlı”,

%25'i “terim anlamlı” cevabını vermiştir.

Aşağıdaki grafikte sarı renk doğru, pembe ise yanlış cevap verenleri göstermektedir.

Bu bilgilerden hareketle, aşağıdakilerin hangisinde verilen grafikler bu iki soruya doğru ve yanlış cevap veren öğrencilerin oranlarını göstermektedir?

10. Günlük konuşmalarımızda, insana özgü birçok durumu “can” sözcüğüyle kurulan deyimlerle anlatırız. Söz gelimi; tehlikeli işlerle uğraşmak anlamında canı ile oynamak, özen gösterilen, çok sevilen bir şeye zarar gelecek diye kaygılanmak durumunda

I

canı gitmek deyimini kullanırız. Dayanamaz hâle gelmek, sabrı kalmamak durumunda canına tak etmek, bıkkınlık vermek

II

III

anlamında can yakmak deyimlerini kullanırız.

IV

Bu metinde altı çizili deyimlerden hangisinin açıklaması yanlıştır?

A) I.

B) II.

C) III.

D) IV.

1.

1 büyük

2 küçük

3 eski

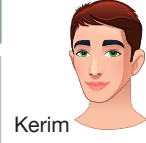
4 yeni

5 uzun

6 yok

7 var

8 kısa

Kerim, kaç numaralı kutuların yerini değiştirirse tüm sözcükler karşılıklı olarak zıt anlamlı olur?

- A) 3 ve 8. B) 2 ve 6. C) 4 ve 7. D) 6 ve 8.

2.

T	E	N	K	İ	T	K
A	L	A	N	Y	A	O
V	M	O	D	A	■	N
A	A	R	A	B	A	U
V	A	K	İ	T	■	K

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin eş anlamlısı bu bulmacada yoktur?

- A) Akşam saat yedide misafir gelecek bize.
 B) Siz bu konuda bir öneri sundunuz mu?
 C) Aradan çok zaman geçmemişti.
 D) Bu eleştiri kulağına küpe olsun.

3. Cemil Meriç, kör olduktan sonra da kaleminden bırakmayan, düşüncelerini bulutlaştıran bir münevver olmaya devam etti. Hem yetişkinlere hem de gençlere kutup yıldızı oldu.

Bu metinde altı çizili söz öbeğinin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herkese yardımcı olmak B) Kendisini sürekli geliştirmek
 C) İnsanlara yönlerini belirlemede yardımcı olmak D) Kendisine ve dostlarına iyi davranmak

4. Bazı sanat dalları nedense toplumumuz tarafından pek kabul görmüyor. Tiyatro da bunlardan biri. Nedense yıllarca pek önemsenmemiş, toplumsal yapı nedeniyle ciddiye alınmamış, hep ikinci plana atılarak hafife alınmış bir sanat dalı olmuştur.

Bu metinde numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı diğerlerinden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

5. Gücünü Anadolu efsanelerinden alan öykülerinde, insanı sarıveren bir Çukurova sıcaklığı vardı. Kolay gibi görünen Anadolu betimlemeleri, diğer yazarlardaki gibi çiğnenmiş sakızlardan değildi. Yapmacıktan uzak ve cilasız bir gerçekçiliği vardı.

Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürükleyici olmak B) Eğitici yönü bulunmak C) Farklı olmamak D) Özgün olmak

6.

	Efe	Ali	Lale	Ece
İkinci gol, ofsayt gerekçesiyle iptal edildi.	+	+	-	-
Erozyon, topraklarımızın azalmasına neden oluyor.	-	+	+	-
Bu ırmak, denize paralel gidiyor.	+	-	+	-
Hafta sonu lunaparkta annemle çok eğlendik.	-	-	-	+

Öğrenciler, terim anlamlı sözcüklerin kullanıldığı cümlelerin karşısına "+", terim anlamlı olmayanların karşısına ise "-" işareti koyuyor.

Buna göre hangi öğrencinin tüm işaretlemeleri doğrudur?

- A) Efe B) Ali C) Lale D) Ece

7.

(Soldan sağa – Yukarıdan aşağıya)

H	I	R	Ç	I	N
A	R	A	B	L	A
T	A	B	O	E	Z
A	C	E	M	İ	İ
U	K	A	L	I	K

Aşağıdaki altı çizili kelimelerden hangisinin zıt anlamlısı bu bulmacada yoktur?

- A) Bu işi usta biri yapmış. B) Ne kadar uyusal bir çocuk.
C) Kaba davranışlardan hiç hoşlanmaz. D) Aldığı ödül onu mutlu etti.

8. Zaman, her insan için farklı anlamlar ifade eder. Zamanı ne kadar iyi kullanırsak ülke için o kadar iyidir. Okul, çocuklara bu konuda yardımcı olmalı. Öğrenci, zamanını iyi kullanmalıdır.

	1	2	3	4	5	6	7
1						■	■
2							■
3					■	■	
4							■
5							

Altı çizili sözcüklerin eş anlamlarını bulmaca kutusuna soldan sağa doğru yazınız.

Buna göre, bulmacanın 4. sütununda yer alan harfler aşağıdakilerden hangisidir?

- A)

A
E
Ü
A
E
- B)

A
T
E
E
i
- C)

V
M
S
T
D
- D)

T
K
R
L
Ğ

9. Çocuk bir bakıma hamur gibidir. Annesinin, babasının ona verdiği biçim, onun ileride nasıl bir insan olacağını göstergesidir.
- I II
- Örneğin eğer bir çocuk sürekli eleştirilirse kınama ve ayıplamayı öğrenir. Öç alma ortamında büyütülen çocuk, kavga etmeyi
- III IV
- öğrenir. Hoşgörüle yetiştirilirse sabırlı olmayı, aile içinde dostluk ve arkadaşlık görürse bu dünyada mutlu olmayı öğrenir.
- V

Bu metindeki numaralanmış sözlerden hangileri çıkarılırsa anlamda bir daralma olmaz?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve III. D) III ve V.

10. Çok ünlü (meşhur) bir ressamdı. Adını yurt dışında da duyurmuştu. Onunla sık sık (aralıksız) kitapçada da karşılaşırdık.
- I II

Uzun yıllar kardeşiyle yaşadı. Asil (soylu), çok sade ve kibar bir beyefendi. Konuşurken bir kez dahi (bile) sesini yükselttiğini duymadım.

III IV

Bu metindeki numaralanmış sözlerin hangisi ayraç içinde verilen açıklamayla anlamca uyuşmamaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

1.

A	Alanlar	Terimler	B
	Tiyatro	seyirci, bilet, sahne	
	Coğrafya	ova, nem, ekvator	
	Müzik	durak, nota, ritim	
	Futbol	taç, penaltı, gol	

Yukarıdaki tabloda A sütununda alanlar, B sütununda bu alanlarla ilgili terimler vardır.

Buna göre, tablodaki hangi alanla ilgili kelimelerin tamamı terim değildir?

- A) Tiyatro B) Coğrafya C) Müzik D) Futbol

2. Cömertlik ve yardım etmede

Akarsu gibi ol

Şefkat ve merhamette

Güneş gibi ol

Başkalarının kusurunu örtmede

Gece gibi ol

Hiddet ve asabiyette

Ölü gibi ol

Tevazu ve alçak gönüllülükte

Toprak gibi ol

Hoşgörüde

Deniz gibi ol

Ya olduğun gibi görün

Ya görüdüğün gibi ol

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi Mevlana'nın bu metindeki öğütlerinden herhangi biriyle ilgili değildir?

- A) Öfkeyle kalkan, zararlar oturur. B) Sana taşla vurana sen ekmekle dokun.
C) Ağacın meyvesi olunca başını aşağı salar. D) Baca eğri de olsa dumanı doğru çıkar.

3. Birinci Dünya Savaşı'nda geçtiği söylenen bir öyküde, erin biri: "Söndür o kahrolası kibriti!" diye bağırdığı kişinin General Black Jack Pershing olduğunu anlayınca çok şaşırılmış. Kekeleyerek özür dilemeye kalktığında general, askerinin sırtını sıvazlayıp: "Tamam, evlat. Dua et ki ben teğmen değildim." demiş.

Bu metinde altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan stresli zamanlarda bilmeden kırıcı olabilir.
B) Yüksek rütbeli subaylar küçük rütbelilerle dost olmalıdır.
C) Üst mevkideki insanlar alt mevkidekine göre daha esnektir.
D) İnsanlar birbirine karşı anlayışlı olmalıdır.

